

חינוך עצמי

יו"ל ע"י אגודת חב"ד אשקלון ■ טל: 08-6754913 ■ פקס: 08-6753461 ■ דוא"ל: chaiashkelon@juno.com

על הפרק | מאת הרב מ.מ. ליברמן – יו"ר המוסדות

במלחמה הזו כל ילד חייל

כניסתה של אשקלון לטווח שיגור הטילים מרצועת עזה מחייבת היערכות לא רק בהיבט הביטחוני, אלא גם במישור החינוכי והערכי

חינוך באדר

מאת הרב שרון כהן – מנהל החינוך לגיל הרך

שמחה של מצווה

חודש אדר מזוהה ביותר עם השמחה. כמאמר חז"ל: "משנכנס אדר מרבנים בשמחה".

כשמדברים על חינוך הילדים, מקבלת השמחה משנה חשיבות. אם נחנך את ילדינו לקבלת עול מלכות שמים ללא המרכיב של שמחה, קיום התורה והמצוות יכול להיפספס אצלם כעול, כמטלה, כדבר שלא נעים לחיות איתו ושכדאי להשתחרר ממנו ברגע שהדבר יתאפשר.

ילדים שגדלים בתחושה כזאת, ההתייחסות שלהם, בבגרותם, לתורה ולמצוות, תהיה בהתאם. לכן עלינו לחנך את ילדינו שיקיימו את התורה והמצוות דווקא מתוך חיות ושמחה.

הדרך החשובה ביותר שבאמצעותה נוכל להנחיל זאת לילדינו, היא ההתייחסות שלנו, הורים ומחנכים, לקיום התורה ומצוותיה.

כאשר ילד רואה את אביו לומד תורה ומקיים מצוות מתוך גישה של שמחה, מתוך תענוג והנאה, בכך הוא משדר לילד שתורה ומצוות הן דבר טוב ומהנה. במבט של ילד – שאינו מודע כליכך למושגים של קבלת ערכים גם כשזה בא על חשבון הנוחות – הדבר נתפס כמשהו שכדאי לעשותו, אף שלפעמים הוא דורש ויתור והשקעה מצידו. זה ערך חינוכי גדול ביותר.

יש לזה חשיבות מיוחדת בדור ה'פתוח' שבו אנו חיים. החינוך צריך להתבצע על-ידי הכוונה. לא בדרך מחייבת וכפייתית. לאפשר לילדים לחוות שמחה של מצווה, להראות להם את יופיין של המצוות, לתת להם טעימה מהעונג שבלימוד תורה. כשהילד יחוש זאת, לא ירגיש שתפקידו רק למלאות את שאיפותיו של אביו – דבר שגורם לו לקיים את המצוות מחוסר ברירה – אלא יקיימן מתוך שמחה והשלמה.

כך נחנך את ילדינו להיות יהודים טובים ושמחים ונקנה להם עוצמה וביטחון נפשי ורוחני.

אמונה איתנה בבורא העולם.

חשוב לדבר עם הילדים

על המצב. כדאי לציין

את הניסים הכבירים

המתחוללים כאן.

למשל, הנס

שאיירע השבוע

ב ש ד ר ו ת ,

כאשר טיל

פגע בגיעה

י ש י ר ה

בבית, אך

זוג הקשישים

שהתגורר בו,

ולא הסכים כל

השנים לצאת ממנו,

נענה בדיוק יום קודם לכן

להזמנת בנם, ויצא לחופשה

קצרה בביתו, בגבעתיים. זו המחשה

מופלאה לדרך שבה ההשגחה העליונה מכוונת

את הדברים.

אנחנו צריכים לחזק בלב ילדינו את הביטחון

בה'! יש מי ששומר ומשיגח עלינו, ועצם הביטחון

בקב"ה, מביא את השמירה וההגנה. האויב רוצה

להביא אותנו לידי בהלה ומנוסה, והתשובה

שלנו היא אמונה, ביטחון ונחישות. במלחמה

הזאת גם הילדים הקטנים הם חיילים. כל ילד

שמקרין ביטחון ומבהיר לסביבתו שאנחנו לא

בורחים ולא נמלטים מארץ-ישראל – הוא חייל

במאבק החשוב הזה.

את המסרים האלה ננחיל לילדים במערכת

החינוך, ולא פחות חשוב – בבית.

טילי הגראד שנוחתים על

אשקלון יצרו מציאות

חיים אחרת. מדברים

הרבה על היבטים

ביטחוניים, על

פתרונות מיגון,

על שיפור

ה ה ת ר ע ה

ה מ ו ק ד מ ת .

אבל מה עם

ה ה י ב ט י מ

ה ח י נ ו כ י י מ

והערכיים? איך

עלינו להתמודד

עם השאלות

שהמציאות הזאת

מעלה ומה הם המסרים

שעלינו להעביר לילדינו?

כמי שאמונים על משנתו ודרכו של

הרבי מליובאוויטש, ברור לנו שהתגובה הערכית

הנכונה היא אחת ויחידה – התחזקות רוחנית

ומוראלית, ושילת כל סממן של חולשה ובהלה.

בכל התקופות הקשות לעם-ישראל בדורנו חיזק

הרבי את הלבבות, קרא לציבור שלא לפחד

ושלא להפחיד, ולחזק את הביטחון בקב"ה,

שומר ישראל, ש"לא ינום ולא יישן".

אין בכך כדי לפטור את הממשלה ומערכת

הביטחון ממחויבותן הבסיסית להבטיח את

ביטחוננו ולמנוע בכל דרך את המשך הירי לעבר

בתינו. אך הלחץ על הממשלה וצה"ל הוא ציר

פעולה נפרד. במקביל לזה אנו נדרשים לחזק את

הביטחון הפנימי ואת החוסן הנפשי, המבוסס על

מזן המקורות

יש להדגיש, כי הרבה הורים אינם מעריכים כדבעי את השפעתם על בניהם וחושבים כי לשווא עמלם, ובמילא מאבדים הרבה מהשפעתם שהיו יכולים להשפיע על בניהם. אבל טעות היא בידם, כי יכולים הורים להשפיע על בניהם הרבה יותר מאשר משערים, וכאשר ישתדלו בזה, בוודאי יפעלו הרבה, ואם לא בכל מאה אחוזים, אבל בטח במידה גדולה.

(אגרות קודש א'סג)

פורים, תחפושות ומה שביניהם

אנו חיים בעולם של מסכות ותחפושות. הלוואי והיה ביכולתנו 'לקלף' את המסכה מעל פניהם של ילדינו, לראות מי הם באמת. . מן הסתם היה לנו קל יותר להגיע לליבם ולתקשר איתם באמת

עם הגב' בת-שבע וולף, יועצת חינוכית בבית ספר חב"ד 'אור מנחם' ומדריכת הורים

שוטר או חייל. דמות שבעזרתה יוכל לזקוף את ראשו ולהפגין כוח שחסר לו ביום-יום. הילדה ככלה, או מלכה, עדייה בתכשיטים, מגשימה מאוויים ושאיפות פנימיות של התקשטות ויופי.

גם בחיים האמיתיים חסידים, המלגלים על חיצוניות, מפליאים את רום מעלתה של התלבושת היהודית הצנועה. בהעדרה תולים בה את האשם בכל הקשור להידרדרות רוחנית. בתקופת ההשכלה נהגו לומר כי הריקנות הרוחנית, בחלקה, הייתה באשמת התלבושת שחיקתה את הגויים.

לשים על הפנים מסכה חיובית

אם לחיצוניות יש השפעה על הפנימיות. ניתן לרתום את התיאוריה לטובת שיפורים ושינויים. אדם שמחייך, גם אם בתוכו הוא כאוב, החיוך החיצוני שולח מסר למוח האומר: "טוב לי", והמוח מצידו ממחר להפריש למחזור הדם חומרים מעוררים ומעודדים. שתיקה בשעת כעס, על-פי החסידות, מהווה סגולה נפלאה להתגבר על הכעס הגואה.

כאמהות, אנו נדרשות להשתמש במסכות יום-יום. להפיח שמחה בילדים בעיתות עצב ומצוקה.

להטות אוזן קשבת, גם כאשר בראש עוברת המחשבה "הלוואי שלא תהיינה לילדים דאגות גדולות יותר". להעניק חיבוק אוהב לילד מקשה או מתקשה, אף שלפעמים יכולת הספיגה שלנו היא בקצה הגבול. להגיב בתקיפות לילד שסרח, גם אם עשה זאת בחביבות מקסימה, שמתחשק לנשק אותו.

והעיקר, לא לשכוח, שמסכה רצויה רק אם היא זמנית, עד שנפנים את המסר הטמון בה. ארזא נניח אותה ונמשיך קדימה בטבעיות.

גם מיעקב אבינו, "איש אמת", שאמר לאביו: "אנוכי עשיו בכורך". הוא יכול היה לומר זאת, כפי שמסבירים המפרשים, כי באותה השעה לבש את בגדי עשיו הרשע.

אם יכולת ההשפעה של כסות חיצונית על הנשמה הפנימית היא כל-כך מהותית, עד כדי הפיכת 'יעקב' לעשיו, שומה עלינו ההורים לשים דגש רב בבואנו לבחור תחפושות בעבור הילדים. לבדוק מה היינו רוצים שישפיע על נפש ילדנו. הרבי מליובאוויטש הנחה אותנו, הורים ואנשי חינוך, להימנע מלחפש את הילדים לדמויות שליליות כמו המון, אנטיכוס, ואפילו לזמן קצר בלבד. ההזדהות שיוכל ליצור הילד עם אדם שכולו רוע, עשויה לגרום לו נזק חלילה.

מה אומרת בחירת התחפושת על המתחפש?

מהזווית הפסיכולוגית, תחפושת היא אמצעי מצויין להחצנת משאלות סמויות. בעזרת התחפושת יכול כל אחד ואחד לצאת מה'אני' שלו ולהפוך ל'אני אחר'. ילד שמרגיש חלש וקטן יבחר להתחפש לדמות המשדרת כוח ושררה, כגון

תחפושת מעוררת בנו תחושת קונפליקט מסוימת. חפץ שחיצוניותו אינה משקפת את תוכו. אריזה זוהרת של קופסת מתנות חלולה, בונבוניירה מפוארת ללא השוקולדים. כבני-אדם אנו מצפים שהתוכן החיצוני ישקף מציאות פנימית.

אנו חיים בעולם של מסכות ותחפושות. הלוואי והיה ביכולתנו 'לקלף' את המסכה מעל פניהם של ילדינו. להציץ אליהם מבפנים, לראות מי הם באמת, מה מחשבותיהם, מהי הרגשתם, מהם פחדיהם. מן הסתם היה לנו קל יותר להגיע לליבם ולתקשר איתם באמת.

מספרים על חסיד, שעסק לפרנסתו במסחר. לעסקיו היה נוסע בלבוש סוחר, אך קודם שהגיע אל רבו היה נוהג להחליף את בגדי הסוחר ללבוש חסיד. פעם אחת נמלך בדעתו על מנהגו, שאולי אין זה מן הראוי 'לרמות' את רבו, והגיע לחצר הרבי בלבוש סוחר. אמר לו הרבי: "תמיד חשבתי, שבגדי החסיד משקפים את מהותך הפנימית, אלא שבאין-ברירה אתה לובש את בגדי הסוחר בצאתך לעבודתך. כעת אני מגלה שמהותך האמיתית היא של סוחר, ובגדי החסיד הם רק תחפושת".

תחפושת מסתירה או חושפת?

אך האם תחפושת היא חיצונית בלבד, או שיש בה שיקוף מסוים של הפנים? ואם תחפושת היא אכן רק לבוש חיצוני, איך נסביר את המובאות התורניות המדברות בחשיבותו של המראה, 'התחפושת' החיצונית?

הנה כמה דוגמאות: ספר החינוך מצייין כי "אחרי המעשים נמשכים הלבבות". ספר-החינוך מבטיח, שעשייה חיצונית תמשיך השפעה על התוכיות הפנימית. לבוש חיצוני משפיע, נלמד

ה'אלף בית' של חינוך

מנהל חינוכי נכבד, שאינו מוסיף לחסידי חב"ד, ביקר באחת משנות הלמ"דים (שנות השבעים) אצל הרב צבי גרינבלט, שליח חב"ד בבואנוס-אייירס שבארגנטינה, וביקש לראות את מוסדות החינוך בעיר. נענה הרב גרינבלט לבקשתו ולקחו לסיור בבית-הספר ובישיבה. נכנס האורח לכיתה אחת, הסתכל ויצא. נכנס לכיתה השנייה ושוב, הסתכל ויצא. כך המשיך להיכנס לכל כיתה וכיתה והביט בתלמידים. הרב גרינבלט התפלא על עקשותו של האורח להיכנס לכל הכיתות, אך המשיך בסיור ולא אמר דבר, מפני כבודו. כשסיים האורח את הביקור שאלו הרב גרינבלט: "מדוע היית צריך להיכנס לכל כיתה וכיתה ולא ויתרת על שום כיתה?". ענה לו המנהל החינוכי: "קודם נסיעתי לכאן הייתי ביחידות אצל הרבי מליובאוויטש בנייר-יוק. כשסיפרתי לו שאני עומד לנסוע לארגנטינה, ביקשני לבקר במוסדות החינוך של חב"ד שם. שאלתי את הרבי: 'מה הרבי רוצה שאבדוק?'. ענה לי הרבי: 'בדוק אם התלמידים מחייכים...' "

עורך אחראי:
הרב משה בורנשטיין
עריכה:
טלי פרקש
עיצוב והפקה:
מרגליות הפקות

הערות, תגובות, הצעות ורעיונות
ניתן לשלוח לת.ד. 6073 אשקלון
או בדואר אלקטרוני:
mab77@012.net.il

חינוך בעין מקצועית

האם הילד שלי מוכן?

ילד שונב אינו צריך להדאיג, אלא דווקא ילד שקט ופסיבי. גם קשיי דיבור ושפה לא כדאי להזניח. ועל מה כדאי לעבוד עם הילד לקראת כיתה א' ■ כתבה שניה בסדרה

רגע לפני שרצים עם כרטיס הרישום לבית הספר, חשוב לוודא שהילד אכן מוכן למעבר. אסתר יוניק – מורה בכיתה א' בבית הספר לבנות חב"ד אשקלון, המשלימה בימים אלה תואר שני בייעוץ חינוכי ומטפלת מוסמכת בגישה הנוירר-התפתחותית – מציעה לנו כמה דרכים לזהות בעצמנו תמרורי אזהרה שמאותתים על קשיים אפשריים.

יוניק קוראת להורים לגלות מוקדם את נקודות התורפה שעלולות להתגלות מאוחר מדי, עמוק בתוך שנת הלימודים החדשה. ליקויים לכאורה זניחים, אך לעיתים הם מוליכים

מלקחת חלק בפעילות בגן, לא אוהב לעבוד עם דבק או חומרים שונים, זה צריך להדליק נורה אדומה. הבעיה עם הילדים האלה שהם לא מספיק משתפשים ומתנסים. לעבודות היצירה, מלבד הנטייה שלהם להצטבר בבית, יש משימה חשובה מאוד, לפתח ולחדד את היכולת החושית של הילד. כשרואים ילד שנמנע בקביעות מעבודת יצירה ומעיסוק בחומרים שמספקים גירוי חושי, הדבר מצביע על בעיה שעלולה להוביל בהמשך לקשיים בלמידה.

"גם קשיי דיבור ושפה לא כדאי להזניח. אם יש חשש לקשיים כאלה, מומלץ מאוד לגשת לקלינאית תקשורת לפני כיתה א'. יש בזה גם היבט כלכלי: בגיל הרך השתתפות קופות החולים בעלויות הטיפול הוא בשיעור גבוה יחסית. בהמשך, כשהקשיים הופכים למחסום בעבור הילד, הטיפול הוא גם יקר הרבה יותר".

מה לגבי ילד שמגיע לכיתה א' כשהוא כבר יודע לקרוא?

"פה אולי המקום לצאת בקריאה להורים: אל תלחצו על הגננת להפוך את גן חובה לחצי כיתה א'. היצירות והמשחקים, האקראיים לכאורה, של הגן, ממלאים תפקיד חשוב בהכנת הילד לבית הספר. אין טעם 'לשבת על הילד', לפטם אותו בחוברות וללמדו קריאה על חשבון הדברים האלה. מובן שאם הלמידה באה מיוזמתו של הילד, לא נמנע זאת ממנו ואף נעודד אותו לכך. כמורה, אני מפעילה תכנית מיוחדת למצויינות לתלמידות שכבר קוראות. הבעיה היא, שלפעמים הלימוד המוקדם מגיע עם פערים וחסרים של מיומנויות שנרכשות עם הקניית אבני היסוד הנלמדים בכיתה א', ולא תמיד הילדים האלה מקפידים על למידה ראויה, מאחר שהם מרגישים כי הם בקיאים בחומר. במצבים אלה, כשנתקלים בקושי, הרבה יותר מורכב לגלות את שורש הבעיה מאשר אצל ילד שמתחיל את הלמידה באופן הנכון".

על מה כן מומלץ לעבוד עם הילד לפני כיתה א'?

"קחו אותו הרבה לגינה, שיטפס על מתקנים. שיווי משקל, כיוון ותנועה הם כלי חשוב מאוד לפיתוח המוח. גם מוטוריקה עדינה חשובה מאוד. יש לשים לב שהילד אווז את העיפרון כמו שצריך, גוזר נכון וכדומה. נוסף על כך, הורה שמעוניין להעשיר את יכולותיו של ילדו, יכול לשלב תרגילים המחייבים פעולה משולבת של שתי האונות במוח לחיזוק הקשרים ביניהן".

לדעת לומר "לא"

"כאמא לילד בן תשע, גיליתי לצערי שאני נאלצת לומר 'לא' פעמים רבות מדי במהלך היממה. כל אמירת 'לא' מצידו גוררת צעקות, מריבות, ויכוחים ומאבקי כוח, שמוותירים בי תסכול ותחושה רעה. שאלתי היא, כיצד אוכל להגיד 'לא' ולהישאר בחיים?"

הגב' מוריה אלבז - מורה בתיכון חב"ד בנות 'אור חיה', משיבה:

אמירת 'לא' אינה משימה קלה לכולנו, בכל סיטואציה בחיים. במקרה הנוכחי מדובר בחובה חינוכית, המהווה כלי להצבת גבולות, וטבעי שהיא מתקבלת בחוסר שביעות-רצון מצד הילד.

גבולות מקנים לילדים גם תחושת בטחון. הם מהווים תמרור המצהיר כי מולם ניצב הורה שמכותי והחלטי שידע 'לחתוך דברים' כשצריך.

עם זה, חשוב לתת את הדעת, שאמירת 'לא' סתמית, ללא שום הסבר המתקבל על הדעת, עלולה ליצור תחושת כעס ותרעומת כלפי ההורה.

חשוב מאוד שתחשבי לפני כל אמירת 'לא' לבנך, האם החלטתך נובעת מהיבט חינוכי או שאת נכנסת איתו ל'מאבק כוחות'.

ככלל, רצוי להימנע מלהשתמש יותר מדי פעמים ב'לא' מוחלט. פעמים רבות ניתן להעביר אותו מסר בדרכים אחרות. למשל, ילד שמגיע לחנות ורוצה ממתק, אפשר לומר לו משפט כמו: "אני מבינה שאתה מאוד רוצה את הממתק. כעת אינני יכולה לקנות לך את זה, בעז'ה נמצא הזדמנות לך". ההזדהות הרגשית עם הילד והתקווה שבהזדמנות אחרת משאלתו תתממש, תרכך את תחושת הכעס כלפי ההורה.

במקרים רבים ניתן למנוע מראש מצב שמכריח אמירת 'לא'. אפשר לעשות זאת על-ידי מתן בחירה לילד: "אנו נכנסים כעת לחנות ואני מרשה לך לבחור ממתק אחד בלבד". או: "יש לפניך שני זוגות מכנסיים - אתה תבחר מה ללבוש". גישה כזאת משרדרת לילד שדעתו נחשבת ובמידת האפשר נשאר דילמות מסוימות לשיפוטו.

אם בכל-זאת אנו נאלצים להשתמש ב'לא', רצוי להסביר לילד את המניעים העומדים מאחורי ההחלטה. הדבר נותן לילד תחושה שה'לא' נובע מתוך מחשבה, שיקול דעת וראיית טובתו. את ה'לא' המוחלט נשמור רק לעיתות חירום חינוכיות'.

את הילד להתמודדות קשה וכואבת במערכת החדשה. היא גם מייצעת לנו כיצד לנצל את החודשים שנותרו עד תחילת שנת הלימודים החדשה בשיפור עמדות, לקראת האתגרים החדשים המצפים לילד בכיתה א'.

"הבשלות הרגשית היא החלק הקשה ביותר למדידה", אומרת אסתר. "תחת הכותרת הזו מסתתרת סוגיית היחס של הילד לעצמו, היחס שלו להורים ומבוגרים אחרים, ולבסוף סוגיית המעמד שלו בחברת בני גילו (חברת השווים). כשיש לילד קשיים חברתיים, חשוב מאוד לא להזניחם ולא לחכות לבית-הספר. לטפל, לערב את הגננת, כדי שבכיתה א' הילד יהיה פנוי רגשית ללמידה".

ילד שונב הוא בעיה?

"כשהורים מגלים דאגה לילדים שובבים, אני בדרך-כלל מרגיעה. על-פירוב הם בשלים רגשית, ומעמדם החברתי בדרך כלל טוב. עם הזמן הם גם ילמדו את הכללים בבית-הספר.

"מי שמחייבים פקחת עיניים הם דווקא הילדים הטובים. כשילד הוא מאוד פסיבי, נמנע

"כשהילד אוהב את הצוות - זה אומר הכול"

"כשהיינו בערב הורים הוא פשוט החווה כלפי חברי הצוות ואמר לי: 'אמא את הרב הזה אני אוהב, וגם את זה וגם את זה...' זה מבחינתי אמר הכול. בכל בית-ספר אחר הוא היה נבלע, כעוד אחד מהתלמידים, כאן הוא נלקח הכי אישי שאפשר"

עם הרצונות והשאיפות. כשיצחק-נתנאל היה מעוניין במסלול 5 יחידות במתמטיקה, אף שזה היה אתגר לא-פשוט עבור מי שהחסיר חומר כמוהו, נתנו לו להתקדם עם החלום, וברוך ה' יש תוצאות".

איך הוא מרגיש את היחס מצד הצוות?
 "כשהיינו בערב הורים הוא פשוט החווה כלפי חברי הצוות ואמר לי: 'אמא את הרב הזה אני אוהב, וגם את זה וגם את זה...! זה מבחינתי אמר הכול. המקום הוא חממה, קבוצות קטנות, יחס אישי, פעילויות חברתיות מעולות. הוא מקבל גם דברים שבשום מסגרת לא זוכים להם. בכל בית-ספר אחר הוא היה נבלע, כעוד אחד מהתלמידים, כאן הוא נלקח הכי אישי שאפשר".

היה משהו שהתפעלת ממנו במיוחד?
 "ביקשתי מההנהלה לחזק את הקשר הלימודי-רוחני איתנו, עם הבית. התוצאה היא שיעור פרטי, פעמיים בשבוע, לנו המשפחה. מגיעים הרב אוריאל והרב פרץ ולומדים פעם גמרא עם בעלי ופעם שיעור ביהדות עם כולנו. אין טעם לומר כמה אנחנו מרוצים ועד כמה כל זה מוסיף לחיזוק הקשר בין כל בני הבית".

בגמרא, ולכן הצוות דואג להצמיד לו כחברותא רבנים שלומדים איתו באופן אישי וצמוד גם מעבר לשעות הלימודים".

איך הבן הסתדר עם לימודי החול?
 "זה לא היה קל, כמובן, כי בישיבה הקודמת כמעט לא למדו מקצועות חול. אבל הצוות מאוד תומך ומאמין בילד וביכולותיו, וההשקעה משתלמת, כפי שאנחנו רואים. תמיד נותנים הזדמנות שנייה, לא מהססים ללכת

כשגילה חוברה, מורה באחד מבתי-ספר ממ"ד באשקלון, מדברת על מסגרת הלימוד של בנה, אי-אפשר שלא להבחין בהתפעלות שמאחורי המילים: "יצחק-נתנאל למד מגיל צעיר במסגרות חרדיות באזור המרכז", היא מספרת. "בשלב מסוים הוא הרגיש רצון להיות קרוב לבית, ואז התלבטנו בשאלה לאן לשלוח אותו. מצד אחד לא היינו מוכנים להתפשר על הרמה הרוחנית שאליה הורגל, ומאידך רצינו למצוא מסגרת עם לימודי חול ברמה גבוהה, ולא פחות חשוב, בית-ספר בסביבת הבית. כך הגענו לחב"ד".

גילה אינה חוסכת בשבחים כשהיא נשאלת על רמת שביעות הרצון שלה מהישיבה. "אני מורה, ובכל-זאת לא ידעתי שיש מערכות חינוך מסורות כל-כך. אני מרוצה מהכול, מהצוות החינוכי המשקיף והמסור ומהעובדה הפשוטה שאין צורך לחשוב פעמיים על כל בקשה או פנייה. תמיד מקבלים את מלוא תשומת הלב, וכל דבר נבחן בכובד ראש.

יצחק-נתנאל למד בישיבות חרדיות, ואף-על-פי-כן רמת לימודי הקודש בחב"ד מאתגרת אותו בכל פעם מחדש. הוא ילד שמצטיין

שבת

חינוך וזוגיות

השפעת הזוגיות על חינוך הילדים

השבת תתקיים א"ה בתאריך כב' אדר ב' (29/3/08), שבת פרשת שמיני, במלון 'ספה נוף' השוכן בעיר ערד למרגלות מצפה יואב הצופה לים המלח באזור המוקף נופים מרהיבים המשדרה תחושת רוגע עם אוויר צח ומבריא

סעודות השבת יכלו תפריט עשיר ומגוון ברמה נבונה ויתקיימו באווירה משפחתית מתוך שמחה חסידית ואחדות רעים

בהשתתפות:
 הרב מנחם מגדל ליברמן
 שליח הרבי הראשי לאשקלון וי"ר המוסדות
 הרב שלמה חיים דיסקין
 רב קהילת חב"ד בקרית אתא
 הרב ז"ר חנוך מיוזובניק
 מרצה בזוגיות וחינוך וי"ר איגוד הפסיכיאטרים באזור הדרום

מספר המקומות מוגבל. הבטיחו את מקומכם מראש!

מחיר מיוחד להורי תלמידי המוסדות
 לנרשמים עד לתאריך כ"ט אדר א' (6.3.08)
חדר זוגי: 595 ₪ בלבד!
מחיר רגיל: לזוג הורים: 660 ₪. לכל ילד נוסף מגיל 12-20: 200 ₪. מגיל 17-12: 250 ₪
 לפרטים והרשמה ניתן לפנות למזכירות בתי הספר והגנים:
 אור חיה: 6759886, אור מנחם: 6734296, גנים: 6780866